מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר מושגי יסוד בלימודי היסטוריה
- להבחין בין מקור ראשוני למקור משני
- לתרגל חישוב מאות ושימוש בציר הזמן

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – חלק א' - שאלות אמריקאיות

1. ב – לחקור את העבר בעזרת מקורות ולפרש אותם
2. ד – מקור ראשוני
3. ד – המאה ה-14
4. ב – מי כתב אותו, מתי ולשם מה?
5. ג – הצגת האירועים מנקודת מבט אחת שמשרתת את הכותב
6. ד – 100 לפנה"ס
7. ב – מקור משני

חלק ב' – חלק ב' - נכון או לא נכון

1. לא נכון – זהו מקור משני, כי נכתב שנים רבות אחרי האירוע
2. נכון – אין שנת אפס בספירה הרגילה
3. נכון – אלו ממצאים ארכיאולוגיים שמלמדים על העבר
4. לא נכון – גם מקור ראשוני יכול להיות מגמתי או לא מדויק
5. נכון – זהו הסדר הכרונולוגי של התקופות

חלק ג' – חלק ג' - השלמת משפטים

1. מקורות
2. ראשוני
3. מגמתיות
4. 14
5. לפנה"ס

חלק ד' – חלק ד' - התאמה

- 1 – ב (יומן שנכתב באותו זמן של האירוע)
- 2 – ה (מאמר שנכתב שנים אחרי האירוע)
- 3 – ד (נקודת מבט אחת ששירתה את הכותב)
- 4 – ג (שריד בניין או מטבע עתיק)
- 5 – א (פרק זמן של מאה שנים)

חלק ה' – חלק ה' - סדר כרונולוגי

1. עת עתיקה
2. ימי הביניים
3. עת חדשה

חלק ו' – חלק ו' - שאלה פתוחה

1. מקור ראשוני נוצר בזמן האירוע (למשל יומן, מכתב); מקור משני נכתב מאוחר יותר ומנתח את האירוע (למשל ספר היסטוריה). יש לציין דוגמה מתאימה לכל סוג

כרטיס יציאה – מה לחפש

- ראשוני-בזמן האירוע, משני-אחרי
- המאה ה-12
- הצגה חד-צדדית שמשרתת את הכותב

טיפים להפעלה:

- אפשר לתרגל חישוב מאות עם כמה דוגמאות נוספות על הלוח לפני הדף
- כדאי להדגיש שמקור ראשוני לא תמיד אמין - גם הוא יכול להיות מגמתי
- לתלמידים מתקשים אפשר לדלג על הפריטים המסומנים כקשים

דף תרגול: מבוא להיסטוריה

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף זה נתרגל את המושגים הבסיסיים שכל היסטוריון משתמש בהם: מקורות, אמינות, מגמתיות, מאות ותקופות.

1 חלק א' – חלק א' - שאלות אמריקאיות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה התפקיד העיקרי של היסטוריון?

א) לכתוב חוקים ב) לחקור את העבר בעזרת מקורות ולפרש אותם ג) לנבא את העתיד

ד) לבנות טירות

2. יומן שכתבה נערה בזמן מגפה הוא...

א) מקור משני ב) אגדה ג) ממצא ארכיאולוגי ד) מקור ראשוני

3. באיזו מאה נמצאת השנה 1347?

א) המאה ה-15 ב) המאה ה-13 ג) המאה ה-34 ד) המאה ה-14

4. איזו שאלה עוזרת לבדוק אמינות של מקור?

א) האם הוא מעניין? ב) מי כתב אותו, מתי ולשם מה? ג) כמה עמודים יש בו? ד) באיזה צבע הדיו?

5. מה היא מגמתיות?

א) תרגום לשפה אחרת ב) כתיבה בכתב יד יפה

ג) הצגת האירועים מנקודת מבט אחת שמשרתת את הכותב ד) סידור אירועים לפי שנים

6. מה מוקדם יותר: 100 לפנה"ס או 50 לפנה"ס?

א) 50 לפנה"ס ב) אי אפשר לדעת ג) הן באותה שנה ד) 100 לפנה"ס

7. מאמר שכתבה חוקרת בת זמננו על אירוע היסטורי הוא...

א) מקור ראשוני ב) מקור משני ג) אגדה ד) יומן אישי

2 חלק ב' – חלק ב' - נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	מאמר של חוקרת בת זמננו על המוות השחור הוא מקור ראשוני	☐	☐
2	אחרי השנה 1 לפנה"ס באה מיד השנה 1 לספירה	☐	☐
3	שרידי בניין, מטבעות וציורים יכולים לשמש מקורות היסטוריים	☐	☐
4	מקור ראשוני תמיד אמין יותר ממקור משני	☐	☐
5	ימי הביניים הם התקופה שאחרי העת העתיקה ולפני העת החדשה	☐	☐

3 חלק ג' – חלק ג' - השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. היסטוריון חוקר את העבר בעזרת _____

2. עדות שנכתבה באותו זמן של האירוע נקראת מקור _____

3. הצגת אירועים מנקודת מבט אחת שמשרתת את הכותב נקראת _____

4. השנה 1347 שייכת למאה ה- _____

5. לפני שנת אפס בציר הזמן נמצאות השנים שמסומנות _____

4 חלק ד' – חלק ד' - התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מקור ראשוני	___	**א.** פרק זמן של מאה שנים
2. מקור משני	___	**ב.** יומן שנכתב באותו זמן של האירוע
3. מגמתיות	___	**ג.** שריד בניין או מטבע עתיק
4. ממצא ארכיאולוגי	___	**ד.** נקודת מבט אחת ששירתה את הכותב
5. מאה	___	**ה.** מאמר שנכתב שנים אחרי האירוע

5 חלק ה' – חלק ה' - סדר כרונולוגי

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	עת חדשה
☐	עת עתיקה
☐	ימי הביניים

6 חלק ו' – חלק ו' - שאלה פתוחה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. הסבירו בלשון שלכם מה ההבדל בין מקור ראשוני למקור משני, ותנו דוגמה אחת לכל סוג

כרטיס יציאה

מה ההבדל בין מקור ראשוני למקור משני?

באיזו מאה נמצאת שנת 1200?

מה המילה מגמתיות אומרת?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀